

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om samfällda skogar

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 oktober 2011 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om samfällda skogar (RP 80/2011 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Vilppu Talvitie, jord- och skogsbruksministeriet
- specialmedarbetare Ann-Mari Kemell, finansministeriet
- sekreterare Juha Simola, Eteläisen-Suomen Yhteismetsät ry.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— justitieministeriet
— Pohjois-Suomen yhteismetsien yhdistys ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att bestämmelserna om revision i lagen om samfällda skogar ändras. Revisionslagen ska tillämpas på revision av delägarlag för samfällda skogar. I lagen tas in kompletterande bestämmelser som rör särdragen för samfällda skogar. Revisor ska inte behöva väljas och revision inte förrättas, om omsättningen eller motsvarande avkastning i den samfällda

skogens delägarlag varken under den avslutade räkenskapsperioden eller under den som omedelbart föregår denna har överstigit 200 000 euro. I överensstämmelse med revisionslagens principer slopas lekmannarevisionen. Delägarlagets revisor väljs av delägarstämman.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Den gällande lagen om samfällda skogar är från 2003. Den då aktuella lagstiftningsreformen utgick från det arbete som utförts av jord- och skogsbruksministeriets arbetsgrupp för utveckling av formerna för samägande av skog (arbets-

gruppspromemoria JSM 1999:5) som tillsatts den 9 mars 1998. Gruppen utredde i vilken utsträckning de olika formerna av samfällt ägande, dvs. dödsbo, jord- och skogsbrukssammanslutning enligt lagen om samfälligheter, samfällad skog och aktiebolag, lämpar sig för skogs-

bruk som bedrivs för gemensam räkning och hur de kunde utvecklas. Utifrån fastighetsindelningen, ägarfördelningen och ägarstrukturen beträffande skogarna ville arbetsgruppen klarlägga hur de olika formerna av samfällt ägande kunde utvecklas för att göra skogsbruket mer attraktivt och ekonomiskt med ett mindre splittrat skogsägandet och en bättre skogsfastighetsstruktur som resultat. Här vill utskottet inflika att det faktiskt finns gott om välskötta små skogsbruksfastigheter i Finland.

Det finländska skogsbruket är familjeskogsbruk där skogsbruksfastigheterna vanligtvis är små, ca 30 hektar. Storleken är ett betydande problem både när det gäller privatskogsbrukets lönsamhet och virkesförsörjningen inom industrin. Skogshemmanen fortsätter att splittras upp. Den här trenden väntas bli allt starkare de 20—30 närmaste åren när de stora årskullarna överlåter sina hemman till nästa generation.

Samlad erfarenhet ger vid handen att samfällad skog kan anses vara en mycket lämplig form av skogsbruk. Fastän marken i samfällda skogar är avsevärt sämre än i enskilda skogar i allmänhet, är skillnaderna inte speciellt stora när det gäller genomsnittlig volym och tillväxt i trädbeståndet. I förhållande till avverkningsmöjligheterna är den mängd virke som säljs från samfällda skogar större än den som säljs från enskilda skogar. I samfällda skogar är de resurser som investeras i skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten per hektar i genomsnitt större än i de enskilda skogarna. Sett ur skogsbruksperspektiv har stora skogshemman bättre möjligheter att beakta den biologiska mångfalden än medelstora hemman. Utskottet framhåller därför de samfällda skogarnas betydelse när man försöker förebygga de negativa konsekvenserna av att skogshemmanen splittras upp. Det är angeläget att man underlättar ägararrangemangen och tillämpningen av lagstiftningen om samfällda skogar för att skogsägarna ska uppmuntras att bl.a. leverera virke och vidta skogsvårdsåtgärder, understryker utskottet.

Det krävs också skatteincitament för att det ska uppstå samfällda skogar. De samfällda skogarna bör i likhet med skogsbruket över lag inte

omfattas av de minimis-bestämmelserna. På den här punkten vill utskottet hänvisa till sitt utlåtande om regeringens proposition med förslag till vissa ändringar av skogsbeskattningen (RP 206/2008 rd — JsUU 27/2008 rd).

Regeringen föreslår nu en sådan ändring i bestämmelserna om revision i lagen om samfällda skogar att revisionslagen ska tillämpas på revision av delägarlag för samfällda skogar. I propositionsmotiven konstateras det att eftersom delägarlaget för den samfällda skogen inte äger det område som hör till den samfällda skogen, måste delägarlagets bokföring ordnas så att den beskriver det gällande rättsläget. Därför har det område som hör till den samfällda skogen inte beaktats i delägarlagets balansräkning. Dessutom är det inte många samfällda skogars delägarlag som har avlönad personal. I normala fall sköts även relativt stora samfällda skogar utan ingångna arbetsavtal med arbetsinsatser från förvaltningsnämndens medlemmar och upphandlade tjänster. Bland annat av de här orsakerna föreslår regeringen att ett delägarlag inte ska behöva välja revisor och låta utföra revision, om omsättningen eller motsvarande avkastning underskrider ett fastlagt belopp. Enligt lagförslaget behöver delägarlaget inte välja revisor och inte låta förrätta revision, om omsättningen eller motsvarande avkastning varken under den avslutade räkenskapsperioden eller under den som omedelbart föregår denna överstiger 200 000 euro.

I motiven sägs det att man på basis av den genomsnittliga arealmässiga virkesförsäljningsavkastningen riktgivande kan uppskatta att omsättningen för en samfällad skog inte överstiger 200 000 euro, om dess skogsareal med en sedvanlig utvecklingsklassfördelning i södra Finland är under 800 hektar och i norra Finland under 2 000 hektar. Utskottet poängterar att de delägarlag som är befriade från revisionskyldigheten givetvis får välja en revisor, om de tror att den nytta som en revision medför för verksamheten överstiger revisionskostnaderna. Regeringen bedömer i motiven att den slojade revisionskyldigheten kan ge en årlig kostnadsbespa-

ring i storleksklassen 800—1 300 euro i mindre samfällda skogar.

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande ändringar.

Detaljmotivering

30 §. Revision. Det har påpekats för utskottet att regeringen i lagförslaget inte beaktat eventuella koncernstrukturer i fråga om samfällda skogar och att det i den föreslagna 30 § inte föreskrivs om revisionsskyldighet för samfällda skogar som utgör moderbolag. Av bestämmelsen om koncernbokslut i revisionslagen (459/2007) följer att specialbestämmelsen i lagförslaget inte tillämpas på koncernbokslutet för ett delägarlag för en samfällad skog. Utskottet föreslår följaktligen att 2 mom. ändras så att det omsättningsbelopp på 200 000 euro som avgör om revision måste göras eller inte knyts till omsättningen enligt resultaträkningen eller koncernresultaträkningen.

30 a §. Skyldighet att välja CGR-revisor eller CGR-sammanslutning. Utskottet föreslår en ändring av paragrafen med hänvisning till kommentaren under 30 §.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 30 och 30 a § med följande ändringar:

30 §

Revision

(1 mom. som i RP)

Delägarlaget behöver inte välja revisor och inte låta förrätta revision, om omsättningen *enligt resultaträkningen eller koncernresultaträkningen* eller motsvarande avkastning varken under den avslutade räkenskapsperioden eller under den som omedelbart föregår denna överstiger 200 000 euro.

(3 och 4 mom. som i RP)

30 a §

Skyldighet att välja CGR-revisor eller CGR-sammanslutning

Minst en av de revisorer som delägarstämman väljer ska vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning, om delägarlagets omsättning *enligt resultaträkningen eller koncernresultaträkningen* eller motsvarande avkastning överstiger 10 000 000 euro under den avslutade räkenskapsperioden.

JsUB 10/2011 rd — RP 80/2011 rd

Helsingfors den 1 december 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
medl. Heikki Autto /saml
Markku Eestilä /saml
Satu Haapanen /gröna
Lasse Hautala /cent
Anne Kalmari /cent
Timo V. Korhonen /cent

Jari Myllykoski /vänst
Mats Nylund /sv
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Tytti Tuppurainen /sd
ers. Teuvo Hakkarainen /saf
Raimo Piirainen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.